Metsänpeiton tarina

Vanhan suomalaisen kansantarun mukaan metsä voi lumota ihmisen tai kääntää hänen silmänsä. Metsän lumoama on joutunut outoon tilaan, metsänpeittoon. Silloin hän on joutunut yliluonnollisella tavalla eksyksiin, kuin metsän vangiksi.

Metsänpeitossa maailma ympärillä hiljenee. Linnut eivät laula, tuuli ei humise puissa, sade ei kastele. Paikat näyttävät oudoilta ja vierailta, vaikka olisivat ennen olleet tuttuja. Ajantaju katoaa. Metsä saattaa tuntua olevan nurinkurin, ylösalaisin.

Metsänpeitossa eksyneen valtaa kummallinen, unenomainen olo. Hän on kuin unen ja valveen välisessä tilassa. Hän voi kiertää kehää tai jähmettyä paikoilleen. Toisinaan häntä ei erota kivestä, kannosta tai ontosta puusta. Etsijät eivät häntä näe, vaikka kävelisivät aivan vierestä. Sen sijaan eksynyt näkee kyllä hakijansa, mutta ei kykene puhumaan, huutamaan tai muuten ilmaisemaan olinpaikkaansa. On kuin metsänpeitossa olijan eteen olisi tullut salaperäinen verho.

Ikuisiksi ajoiksi eivät kaikki eksyksiin jääneet. Koska metsänpeitto oli nurinkurinen, välillä kuin peilikuva omasta maailmastamme, oli luonnollista, että sieltä päästäkseen oli tehtävä asioita päinvastoin kuin normaalisti.

Joku käveli takaperin, toinen kumartui ja katsoi haarojensa välistä. Silloin metsänpeitosta näki todelliselle puolelle, katsoja alkoi tunnistaa ympäristöään.

Oli muitakin keinoja vapautua metsän lumouksesta. Jokin vaatekappale tuli kääntää nurin ja pukea päälle. Enemmän vaivaa näki, jos riisuutui kokonaan ja puki kaikki vaatteensa väärinpäin ylleen, vasen käsi oikeaan hihaan, oikea vasempaan ja niin edelleen. Jalkineet piti tällöin luonnollisesti laittaa vääriin jalkoihin. Jos hyvin kävi, alkoivat paikat muuttua tutunoloisiksi, sadekin tuntui jälleen märältä.

Lähde: Lehikoinen, H. 2024. Salaperäinen metsänpeitto. Jahtimedia. Viitattu 2.9.2026. Saatavissa: https://jahtimedia.fi/luonnossa/salaperainen-metsanpeitto

Euroopan unionin osarahoittama
ESEDU
SAVONLINNAN TOIMINTAKESKUS
XAMK
Nuorisoalan tutkimus- ja kehittämisyksikkö Juvenia
TUPA-HANKE